

And Now for Something Completely Different 8

Pregledna razstava 15 let ustvarjanja Nike Oblak & Primoža Novaka v dveh delih

UGM Studio, Trg Leona Štuklja 2
MMC Kibla, Ulica kneza Koclja 9
15. december 2017 – 13. januar 2018

»Umetnika si moramo zamišljati srečnega,« bi lahko parafrazirali Alberta Camusa. Camus sicer govori o Sizifu, pa vseeno o vsakomur – tudi o umetniku. Ta usoda mu pripada, če mu je bila dodeljena ali je izbrana. Družbena vloga umetnika je vprašanje, ki ga skoraj brez izjeme umetnik sam posredno ali neposredno nagovarja v svojem delu.

Skozi 15 let skupnega ustvarjanja Nike Oblak in Primoža Novaka je samorefleksija, prevpraševanje sebe v poziciji umetnika, ena osrednjih tem njunega dela. Umetnika sta pogosto v prvem planu; protagonista v videih, upodobljena na fotografijah, v vlogi performerjev, kot znamka Nika Oblak & Primož Novak imenovana na spominskih tablah, filmskih plakatih in razglednicah. Na ustroj umetniškega sveta in njuno vlogo v njem se sklicujeta večplastno.

Po eni strani o svoji poziciji razmišljata v okviru materialnih okoliščin in dela. V treh središčih sodobne umetnosti – New York, Benetke, Basel – sta v iskanju galerista na ulice namestila preproste, na roko napisane oglase z odrezki z njuno telefonsko številko ter v gozdu postavila jumbo plakat, ki promovira njuno osebno znamko. Svoje (neimenovano in neopredeljeno) delo sta ovekovečila na spominski tabli v javnem prostoru. Njuno premikanje po svetu lahko že več kot leto in pol spremljamo na razglednicah, ki si jih vsakodnevno pošiljata domov, od tam, kjer se v danem trenutku (kot umetnika) znajdetata.

Ukvarjata se tudi z bremenom veličine zgodovine umetnosti, ki jo kot sodobna umetnika nosita. Sklicevanje na velikane umetnosti 20. stoletja – Marcela Duchampa, René Magritta, Edvarda Muncha in »mnogih drugih«, kot sama poudarita – in na zvezde sodobne umetnosti – Tracey Emin, Jeffa Koonsa, Damiena Hirsta – je pogosto izhodišče za reinterpretacijo, poklon ali parodijo.

Ključni povezovalni element mnogih del Nike Oblak in Primoža Novaka je uporaba in zloraba oglaševalskih prijemov in jezika popularne kulture. Tako obravnavata razmerje med »visoko« in »nizko« umetnostjo ter umetnikov odnos do obeh. V seriji več kot 40 fotografij sta upodobljena ob tablah, na katerih so opisani precej burkasti obstoječi Guinnessovi rekordi, ki jih premagujeta. V seriji plakatov in filmskih napovednikov sebe postavita v vse glavne filmske vloge. Slehernikom (in sebi) ponudita izkušnjo rdeče preproge.

Camus predpostavlja, da Sizifu njegova usoda pripada. »Njegova skala je njegova reč.« Nika Oblak in Primož Novak že petnajst let valita svojo skalo navzgor po hribu, da jo nato gledata, kako se odkotali nazaj dol. Vztrajanje, (mehansko) ponavljanje iste geste, nezmožnost pobega prevetrta s humorjem, igro, trenutki presenečenja in samoironijo.

Tokrat na pregledni razstavi 15 let njunega skupnega ustvarjanja že osmič obljubljata nekaj povsem drugačnega – in to kar v dveh delih. V razstavišču UGM Studio Umetnostne galerije Maribor so predstavljena dela osnovana na besednih igrach, vizualnih gagih, dokumentacije performansov in hommaji umetnikom in filmom. V Kiblinem razstavišču KiBela pa je mogoče videti kompleksne kinetične objekte, ki presegajo okvirje tehničnih zamejitev in premikajo meje resničnosti.